

Előfizetési díj.

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva	
Egészre	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedre	4 „
Egy helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főtér 4-ik szám háta a lap szellemi részét illető közlemények címzetté.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

AZ ÉRTÉKESEBBI CIKKEK DÍJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Hatszori hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppel Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Hassenstein et Volger (Wallischgasse 10.) Bud. Messe Publicistische Bureau Budapest. Hassenstein és Volger hirdetés közv. irodája. Weiss Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szentivárosi 5. sz.

Nyitási díjak

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”
politikai és közgazdasági napilap
hatodik évfolyama negyedik évfolyamára
és a „SPORT” című szakszám első évfolyamára.

A „KELET” és a „SPORT” előfizetési ára együtt:

Egészre 16 frt. Félévre 8 frt. Negyedre 4 frt. Egy hónapra 1 frt. 50 kr. Egyes szám ára 7 krajczár.

A „SPORT” előfizetési ára külön:

Egészre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedre 1 frt. Egyes szám ára 10 krajczár.

A megrendelések legbiztosabban postai utalvánnyal a „Kelet”-re Stein János könyvkereskedésébe, a „Sport”-ra Békésy Károlyhoz (Főtér 4. sz.) küldendők.

Nyolc egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Kolozsvár, 1876. nov. 28.

Ha mlékem nem csal, Machiavel a fejedelméről szóló könyvében azon tanácsot adja, hogy egy fejedelemből egy új tartományt szaporítja államait, azt vagy az erő, vagy az érdekek összecsatolása által kell, hogy kormányoztassa, ha azt akarja elérni, hogy kormányzata állandó s a csatolt tartományok idővel multával valóban kiérett részét képezzék az államnak. Az erő névze megjegyzendő, hogy ez esetben a eredeti államnak (hódítónak) sokkal hatalmasabbnak kell lennie a hódítottnál, és még akkor is csak úgy biztos a hatalom, ha nem fejlődik oly ellenség, mely a hódító erejét paralizálja; míg az érdekek összecsatolása feltételezi azt, hogy az új részben a csatolás által nem csak az egész állam, mint olyan, hanem az államban a egyének is méltányos kielégítést nyújtsanak egyéni érdekeiknek.

Közlökül ily tanácsot ad azon lángszellem, fejedelmeknek. Azon nagy tehetség, melyet sokan félreismerve századokig, mint a népek szabadságát korlátozó s a fejedelmek jogait kiterjeszteni óhajto, de mindenestre hatalmas elmét tün-tettek fe.

Anyi mindenesetre tény róla, hogy ő előbb it koránál; lángszeme összes erejének főfőadatánál tűzte ki azt, hogy az akkor anniféle kormány-forma, anniféle

zsarnokság által külön szakadt fialtát egy-egy s nagygyá tegye, s csaknem azon utat akarta követni, melyre sikeresebben lépett azon másik nagy férfi, kinek emléke előtt meghajlik ma is az olasz s kiról tisztelettel emlékszik most már mindenki — gróf Cavour.

Igen, szükséges ez nemcsak az állam-lamnak, mint egésznek, hanem a magánosoknak érdekeit tekintve venni, ha azt akarjuk, hogy a hódítás állandó legyen; mert minden provinciába, mely önállósággal bírt, az önállóság elvesztése által bizonyos mértékig az egyéni érdekek nem elégíthetők ki annyira, mint mennyire kielégítődtek akkor, midőn külön volt s talán kifejezhetem így:

Az ország növekvése által megkisebbedtek az abban eddig élt egyének legtöbbjei; mert a fontos tényezők voltak a részben, megszüntek azok lenni az egészben, s ehez járul még az is, hogy ha az egészben még inkább mellőztetnek, mint azt a szükség parancsolná, okvetetlen következménye a csatolás processusának az elégedetlenség és ez által magát a csatolás üdvös voltában helyezett hitet teszi ingadozóvá.

A hódításnak sokféle nevei vannak: lehet karddal a kézben, s az erő kifejtése által, mint történt legújabb korunkban Elzász és Lotharingiával, lehet a civilizatio és a hódított tartományok érdekei előmozdítása által, mint történt az Elzász és Lotharingiával akkor és azután, miután Lajos hódító serei azt a Franciaországnak szereztek meg; de hogy később beléolvadt s németből francziává vált, azt a francia civilizatio, a francia institutók tették. Lehet még a népek által felfogott azon szükségesség érzetének következtése, hogy csak a részek egyesülése mentheti meg akár a szabadságot, akár a nemzeti-séget, akár a hatalmat, mint történt az Németországban, Itáliában és nagyon helyesen saját országunkban is; de akár így, akár amugy történik az — áldozatokat követel. Míg a külön lévő részek küzdelme az egyesítés elérésére irányul, addig, mint létküzdelmeknél szokott lenni. Megszűnik a mellékérdekekre való tekintet; de ha elérte, akkor újra azok kerülnek felül, és nem annyira az elért célzattal veszik tekintetbe, mint számítják azt, hogy mit veszítettek, számítják az áldozatokat, megvallo, hogy itt a helyes utat eltalálni felette bajos, hogy egyfelől annyi érdek elégítessék ki, mennyi magát az egyesülést ne kockáztassák; másfelől az egyesítést csak addig kiterjeszteni, míg az az egyéni és helyi viszonyokból kifolyó

részek érdekeit a szükségessé inkbább nem sérti.

Igénytelen nézetem szerint az unio létesítésétől fogva a helyes út, mely mindkét irányt kielégítendő, eltalálva nincsen, s az tovább terjesztetett, mint azt az egyesülés következtében az érdekek tekintetbe vétele kívánja.

Előismerem, hogy ma oly kérdések veszik igénybe nem csak hazánk, de az összes Európa figyelmét, midőn lehet, hogy a birodalmaknak megint újak lesznek határai s az európai egyensúlynak újabb megzavarása lehető; hogy ily az egészhez képest minucialis kérdések háttérbe szorulnak, mert szorulniuk kell; de az, kinek saját háza veszélyeztetve van, nemcsak a lángoló városra, hanem saját kunyhójára is ügyel és ez okozza, ha talán nem szükségfeletti erről is gondolkozni.

Alkotmányos államoknak kormányzati alakját s így az egésznek formáját meghatározza az alkotmány, meg a törvény. De a törvénynek éltet ad a közígazgatás; mint a kép alakját a körvonalok határozzák, de azt csak a helyesen alkalmazott színek élénkítik: úgy lehet a törvény bármely jó; lehet az, mint körvonal bármely szép, ha az alkalmazásban nem talál helyes kifejezést, még sem lesz az egész együttev harmonikus, összhangzatos; lehet az alkotmány az általános szabadság szempontjából helyes irányokban készített és mégis az apróbb árnyalatokban nem az, szóval: egy több részekből összealakult államban, ha az egység kedvéért megöli az érdekeket, csaknem oly hibás, mint ha érdekek kedvéért megölné az egységet, és itt nálunk, bárha az államegység biztosítva van, de sokszor az érdekek még mellőzve vannak ott is, hol az államegység azt nem követeli. Nem követeli az egység azt, hogy azok, kik erdélyiek magából az ország kormányzatából kizárassanak, nincs ugyanis az állam kormányzata bármely ágának oly része, oly foka, melyben az erdélyiek befolyásos részt vehessenek; ebből származik aztán az a másik nagyobb baj, hogy gyakran oly intézkedések történnek, melyek nemcsak a résznek, hanem az egésznek is károsok; oly informatiók alapján történvén azok, melyek csak egyoldalúak.

Történtek ily bálépések a megyék kikerekítésében, történtek az állam-birtokok kezelésében, azok eladásában. Nem kockáztatja az egységet, ha az urbéri ügyek leltisztázása megkönnyítetik; nem kockáztatná, ha a kormány, melynek hatalma van, intézkedni Erdély ügyeiben

felhatalmazásánál fogva, melyet a parlament adott, az erdők pusztítását hathatós rendszabályok által meggátolná.

Nem lenne az államra nézve káros, ha a katonai elszállásolási ügy, mely nagyobb magyar városaink budgetjét tulterheli és azokat az eladósodás örvényére viszi, elintéznék.

Igen, ezek azon nagy kérdésekhez képest, melyek jelenleg a napirenden vannak, csak csekélyek, de nem kicsinyesek azoknak, kiket ez naponta érdekel. Előismerem, hogy mi nem tartozunk azon boldog államok sorába, melyek a szabadság lassu fejlődése által hozták azon intézményeket, melyeket rendre-rendre az egyéni szabadság s a társadalmi rend biztosítására követt; nálunk a rendi alkotmány egy tavaszi napon polgárialkotmánnyá változott át, ugyanazon napon számtalan polgári a hazának elnyomottakból szabadokká váltak, szóval az, mi más államokban, mint az idő követelménye lassanként fejlődött, nálunk a szabadság rohammal feszítette fel az idők ajtaját.

Erre jött egy sötét kor, melyről most nincsen hely megemlékezni.

Tetszalott volt a nemzet, elaludt, mint azon regében, melyben az erdő szépe tetszalottá válik, s midőn századok múlva újra egy varázsütesre felébred, maga körül mindent úgy lát, mint midőn elaltatták; nemzetünk is midőn ujából életre kelt, csak úgy akarta látni a tájt, mint midőn elaltatták.

Azonban az idő és az idővel az események Európában addig haladtak és mi egyszerre szándékoztunk visszateremteni mindazt, mit elmulasztottunk, nem kormány, nem párt volt ezen rohamos előhaladásban a hibás, mert a kor követelményétől felzaklatott összes nemzeti akarat okozta.

A mindenütt mutatkozó ürt betölteni, a mindenütt látszó hiányokat kipótolni lázason sietünk; azonban a mint sikerült egyfelől számtalan nyomorainkon és szellemi elmaradottságunkon segíteni: de másfelől a követelmények nagysága nem felelhetett meg anyagi erőnknek és innen származnak pénzügyi bajaink.

Ha a külső események belső fejlődésünknek nem fognak akadályul szolgálni — itt az idő és int az idő, hogy kormányunk, melynek erélyét és jóakarát kétségbe nem vonom, rajtunk segítsen.

És mi, kik hozzártartozunk nem saját, de az ő és mások érdekében kérve kérjük, vegye tekintetbe ez ország rész egyéni érdekét, nem sok időt venne igénybe, s ha megtörténne — áldás követné lépteit.

ling Vilmoshoz, ki előkelő születési s igen jó és gazdag partie, a mint mondják.

Csak hogy van egy körülmény, mely minden más any szívet, ki nem született angol nőnek, rettegéssel töltötte el:

Sir Kissling csupa honfűt büszkeségből, s hogy versenyezzen egy Franciaországból nem sokára elinduló észak-sarki expedícióval, ő is szerelt fel egy hajót, kutatási utat teendő az északi sark vidékeken; de nem akart elindulni jó piskota, s hű életárs nélkül, s megkérte kezét a szép Ophéliának. Ez nem látott az egész dologban mást (még most is borzadok helyette, ha reá gondolok) mint egyikét, ama diótöltes vállalatoknak, melyek után honfűt-sai annyira szoktak vágyakozni, s nem sokat kéréte magát. Wilkinson asszony maga be-szélte el nekem az egészet. Ő előbb nagyon hideg, nagyon tartózkodó volt iránymában, mert azt hitte, kész akarva mutatuk magunkat feledékenyeknek irántok, s hidegségből mellőztük leányait; de a jég csakhamar megtört, (szerencsétlenségem éppen az északi jég volt az üttörő;) mielőtt a jó asszony megtudta, minő fontos ok tartóztatott engem otthon. Azután sokat sirtunk együtt és egy dol-gód édes Gaston világoosan állt előttem az, hogy ha te vissza akarnád követelni Ophéliát, a házasságból, bár mennyire bizonyos is az most, nem leendő semmi.

A kapitány felbe szakitá az olvasást, hogy elmélkedjék az írottak felett.

Szerencsére nem tartozott azon beteges elmék közé, kik mindig csak azt kedvelik, mitől már meg vannak fosztva,

— Azt tudom, hogy a szelid kedves miss Klára soha bele nem egyezett volna az északi sark vidékekre utazni, szolt magában Gaston. Miss Klára alkalmasint sejtí iránta táplált érzelmeket, s számít reám.

E perczőt fogva megszűnt ingadozása. Még az nap irt nagyünnelemnek.

X.

Nehány nappal az említett levél vétele után, Rexmorand Gaston kapitány teljes díszben jelent meg ezredese lakásán.

— Fogadjunk, szolt ez, végig vézve Gaston öltözékén, hogy ismét szabadságot akar kérni tőlem?

— Ugy van ezredes ur.

— Tudtam mindjárt.

— Házasodni megyek ezredes ur.

— Ah! Ugy, már ez más. Megadatik.

S az ezredes szívólyesen nyújtott kezét Gastonnak.

— Irni fogok a hadügyminiszternek a házassági engedély végett. Alkalmasint szükségtelen is kérdeznem kapitány . . .

— Kétszáz ezer frank hozomány s a leány szép fiatal. . .

— Ez szép. Megvagyok elégedve, s elő-re bizonyos vagyok, hogy egészen összeillő egybekötötté lesz, miután igen tisztelt nagy-nénje intézte a házasságot.

S az ezredes behívatta nejét, hogy ő is kíváncson szerencsét Gastonnak.

(Folyt. köv.)

A „IELET” TÁRCZÁJA.

A kérő.

Fancia elbeszélés.

Írta:

Audeval Hippolyt.

IX.

(Folytatás.)

Eztégtelenül azt tette, hogy e távol-létnék un szabad hosszas tartamának lenni, s néhányóra múlva a kapitány ismét Donai-ban volt sietett legelőbb is tisztelkedni ez-redesénél.

Az orvos szava bételjesült. A báróné ál-potának átválása, mely pár napig még kissé kétes volt csakhamar jobbra fordult, s aztán gyors lélekkel haladt előre.

Gaston — dicseretére legyen mondva, — miálatt agynénjét veszélyben tudta, s félhethe életét, szívéből egészen eltávolította a Klárát és Ophéliára való visszaemlékezést.

Mijn teljesen meg volt nyugtatva már, gondolta magában.

— Vajon írjak-e neki e tárgyban?

S tán felelt is önmagának:

— Nem, majd később; most még gyen-gélkedik.

És e körülmény azáltal, hogy újabb ha-ladéka adott alkalmat, a nélkül, hogy tán még magának is bevallná, meglepődésére szolgált annyira bajos volt neki határozni a felett, hogy kettőjük közül melyik részére hajlítsa a mér-leget.

Mialatt így határozgatott jobbra-balra, a következő levél, mint villám csapott le mellette, de mint oly villám, mely csikázó fény-től kisérve megvilágítja az egész láthatárt s megmutatja a sötét éjben az utat, melyet kö-vetnünk kell.

Ime a levél; a báróné írta.

Kedves öcsém!

„Már közel hat hete mult mióta nem láttalak és reményem, hogy nem vagy beteg. Mennyi minden történt e pár hét alatt! Miss Ophelia megy férjhez: Nőül megy . . . De hadd mondjam el legelőbb is azt, hogy ért-szemre esett szeretetteljes eljárásod iránymában. Mihelyt megtudtad, hogy beteg vagyok, azon-nal hozzám siettél, s csak az orvos határozott tiltakozása folytán állottál el szándokodtól, hogy ágyamnál virasz: Oh! kedves gyermekem, ha a buzgó imádság elég arra, hogy boldog légy, akkor boldogságodnak még e perczben be kell következnie, s az csak méltó jutalma volna öreg nagynénéd iránt tanusított áldozatkész-ségnek.

„De térjünk át más tárgyra. Nemde neked Klára tetszett jobban? Átértém érzel-

ez: az osztrák és magyar monarchiában a jegybanküzlet kimutatási szerint is oly jövedelmező, hogy elég lesz a külföld előtt felmutatni azt a tényt, hogy hét év alatt az osztrák banknak 90 millió tökével 58 millió tiszta haszna volt; hogy nemcsak a most fennforgó tervet, de sokkal szigorubbát is, a rossz pénzvviszonyok dacára, készségesen elfogadják bárki. Különben is az, hogy a jegybank a rendes üzleti (vagy kereseti és részvénytársulati) adón kívül, az államot osztalékban részesítse, most már csaknem minden banknál érvényesítve van. Az amerikai bankok a jegyforgalom után, a német a tiszta haszonból és a kontingentált forgalmon felüli kibocsátásból, a belga (nagy pénztári szolgálaton kívül) a tiszta jövedelem negyedében adózik, a francia és angol bank nagy kamattalan kölcsönt adtak az államnak és fontos pénztári szolgálatot teljesítenek. Ha tehát az új terv szerint a bank a tiszta jövedeleme felét adja 6% után és háromnegyedet 10%-kon felül, az egészen méltányos és igazságos és ha e szerint a mi jegyforgalmunk 25,900,000 forinttal (a legkisebb számítás szerint) szaporodnék és ezen kívül osztozkodnánk azon másfél millióban, mely az államoknak jutna a tiszta haszonból, ha direktoriumunk az egész ország hitele és kormányunk bankfiókok szaporítása feletti feltétlenül rendelkeznek (mint a tervben van): állapotunk sokat javulna, mit bizonyít leginkább az a körülmény, hogy oly iszonyu nagy harcot indítanak e miatt Bécsben ellenük.

De ez előnyök még sem oly nagyok, hogy azokból még további concessioikat is tegyünk; mert — fájdalom — azon előnyöket részben kompensálják a vámemelések és az a körülmény, hogy a vámoakat aranyban fogják szedni, a mi mindaddig, míg az agio ily magas lesz, vagy általában mindaddig, míg agio lesz, nagy vámemelés lesz, melyet — nem mindig — nem egészen, de sokszor és nagyjában — mi leszünk kénytelenek az árucikkek árában megfizetni.

Tehát a helyzet, reánk nézve ép oly világos, a mily zavaros az osztrákokra nézve. Mi megmaradunk álláspontunkon, haők szakítanak: mi fel leszünk oldva szavunk alól mindenben, de előbb meg kell baktatniuk az Auerperg kormányt, mert ez is leköté velünk együtt magát.

— **A független** szabadelvű párt nov. 26-iki értekezletén elnök felszólította a párt tagjait a Deákshozzóra teendő aláírásokra. Az aláírási felhívást az értekezlet asztalára a máris jelentékeny összeg iratott alá. Szóba került ezután a közgazdasági kiegyezés tárgyában az osztrák pénzügyminiszter által tett és a magyar miniszterelnöktől több pontban eltérő nyilatkozat. Az értekezlet a kérdésnek a házban való felvetését jelenleg mellőzendőnek határozta.

Ezután folytatott az 1877-diki állam költségvetés részletes tárgyalása. A kereskedelmi tárcza budgetjéről felszólalás fog történni a párt részéről az iránt, hogy a bányatörvényjavaslat minél előbb a törvényhozáshoz elé terjesztessék. A közlekedési tárczával felszólalás fog történni a kormány czélszerűtlen vasuti tariffa-politikája ellen, mely a cartell által a forgalmat felülte megnehezíté s a szállítási díjakat épen azon irányban emelte tetemesen fel, a merre Magyarországnak jelentékenyebb a kivitele. A többi tárczák tárgyalását az értekezlet későbbre halasztá.

— **Az osztrák nemzeti bank** igazgatóságának ismeretes eljárása egy könyomatu lap bécsi értesülései szerint az osztrák képviselők soraiában is nagy reakciót keltett. A holnapi pártkonferencián már fognak is felszólalások történni, melyek e kérdés továbbvonzolását s Magyarország figyelmen kívül hagyását veszélyesnek és megengedhetlennek fogják jelezni. Az osztrák kormány kijelenté, hogy a bankstipulációkat föltétlenül keresztülvinni, s képviselni akarja.

— **A bécsi miniszterválságnak**, mint a legújabb bécsi lapok is megerősítik, a tegnapi pártkonferencián kellett eldőlnie. A kormány tagjai már megelőzőleg megkapták azon kérdéseket, melyeket a clubbok elnökei egymás között megállapítottak. A szombaton tartott minisztertanácsban meg is állapították a kormánynak e kérdésre adandó feleletét. Mint beavatott körökben mondják, a kormány feleletében az ügy állását minden tartózkodás nélkül elő fogja adni. A haladópart értekezletén fog bejelentetni azon nyilatkozat, melylyel a baloldaltól és a centrumtól elvált 12 képviselő pártot csatlakozott. A párt végleges megalkulása későbbben fog megtörténni. Előzetesen még a programot kell végérvényesen szövegezni. Az új párt több tekintélyes tagja

ugyanis az eddigi programot akként akarja megváltoztatni, hogy abban a dualismus eddigi szervezetének „javítása”, esetleg a personalio hangsúlyoztassék a pragmatica sanctio alapján. Azt hiszik, hogy ennek folytán még több képviselő fog az új párthoz csatlakozni.

— **A bank-tárgyalásokról.** A „Fremdenblatt” igen hevesen megtámadja azokat, kik a jelen helyzet roppant nebézségeit folyton ujjakkal szaporítják. „Nem lehet eléggé rosszallani — írja — azok merészségét, a kik korai vagy elhamarkodott eljárással s a bankjavaslat bámolatlanon kihívó elutasításával még élesebbé tették a vizslyát s a kormánynak s a képviselőháznak Cis- valamint Transleithániában oly kellemetlenségeket szereztek, melyek a nélkül, hogy a megoldást előidéznék vagy siettetnék, a különben is oly rossz helyzetet még inkább fokozzák. Ez a rosszallás ott fog legkeményebben érvényesülni, a hol a kiegyezés szükségletét a legélesebben érezik és mint a leghatározottabban értesülünk, nyilatkozat áll kilátásban, mely Pipitz bárót és Lucam lovagot sem fogja kétséggben hagyni az iránt, hogy eljárásuk mérvadó helyen akképen ítéltetik el, minőt az ilyen eljárás megérdemel, mely — nem szívesen mondjuk ki — kemény szót — inkább szenvedélyektől, mint a korviszonyok hazaifias tekintetbevételestől sugallnak látszik.” Azt is jelenik, hogy ő Felsége kihallgatáson fogadta Pipitz bárót.

A keleti kérdés.

Németország magatartása.

Bismarck herceg nem étkanczellár Berlinbe visszatérte óta Németország magatartása a keleti kérdésben ismét a legnagyobb mértékben foglalkoztatja Európa figyelmét. Angliával vagy Oroszországgal fog-e karöltve haladni a német kanczellár, ez a nagy kérdés, melyre a lapok most válaszolni iparkodnak. A „Köln. Ztg.” szerint Németország határozottan kész támogatni minden törekvést, mely a béke biztosítására irányul. A cabinetek közt, irják a lapnak, valószínűleg létre jő az egyetértés azon előleges értekezleteken, melyeket a meghatalmazottak Konstantinápolyban a formászerű conferentia előtt fognak tartani s így az angol-orosz ellentét ki fog küszöböltetni.

Mai táviratok azonban bizonyosnak mondják, hogy Oroszország kétségtelenül számíthat a német cabinet támogatására legalább a diplomatiai actio terén s hogy az orosz angol álláspont közt kiegyezés békés uton nem képzelhető.

Egy jól értesültnek látszó közlemény szerint Berlinben bizonyosnak tartják, hogy Oroszország minden körülmény közt meg fogja szállani Törökország északi tartományait. Ez az eshetőség képezi az egyedüli beszéd tárgyat Berlin diplomatiai köreiben. Azt hiszik, hogy Anglia, ha talán a porta függetlensége ügyében tesz is némi engedményeket, s elfogadja az idő és hely tekintetében korlátozott occupatiót, annak természetes következményét, a porta területi épségének megsértését illetőleg szigoruan ragaszkodik eddigi álláspontjához. Berlinben azt is bizonyosnak tartják, hogy Salisbury ur nemcsak az értekezletet illetőleg, hanem más igen fontos kérdésekben is messzemenő meghatalmazásokkal van ellátva.

Azon bánásmód, melyben Edhem pasa a távozó török nagykövet Bismarck herczegnél részesült, szintén oda látszik mutatni, hogy a német birodalom befolyásának egész súlyával akarja az orosz kívánságokat támogatni. A „Daily News” egy távirata szerint Bismarck herczeg az occupatiót Oroszország részéről nem ellenzi. Ha ez igaz, s ha bizonyos módozatok közt Anglia is helyben hagyja az occupatiót, akkor az orosz-török összeköttetés el nem maradhat, mert a porta semmi esetre sem fogja az occupatiót megengedni. E felfogást megerősítik ama közlemények, melyeket a két állam katonai készülődéseiről folyton jelentenek.

Az orosz hadi készülétek.

Az orosz hadikészületekről Varsóból, nov. 23-ról az írják, hogy a varsói kerületből behívott 6000 szabadságos katonát f. hó 14-és 15-dike közti éjjel küldték Kiseneferbe. Valónak bizonyul, hogy Sierockot is megerősítik, a mi azt bizonyítja, hogy az orosz kormány a védelem legtávolabbi eshetőségeit is figyelembe veszi. A katonai hatóságok eddig a tábori postaszolgálatra néhány száz galambot tennitettek be és ezeket a déli hadsereghez küldték. A sok készülék az orosz kereskedő világot nem kis izgatottságra ejti; az arany-agio nööttön nő és a papír-rubel árfolyama folyvást csökken.

A török hadi készülétek.

A török kormány is nagy mérvben folytatja a készüléteket; Ruszcsukban már egy éve dolgoznak azon, hogy a vár elsőrangú erődé alakíttassék át. Most előretolt erődök építése által igyekeznek a hely ellenállási képességét fokozni.

A török Dunasereg főparancsnoka Abdul Kerim pasa lesz; főhadiszállása Sumlában lesz,

melyet ezerhatszáz munkás alakít át elsőnczolt táborrá, hol két hadtest fog elhelyeztetni.

Tuftsát is megerősítik és az első hadtest dandárát helyezik el benne, de ezen hely tartatóságában nem igen biznak. E város még minden orosz török háboruban gyorsan elveszett.

Silistria teljesen védelmi állapotban van; 4 nagy külerődöt bőségesen felszerelték.

Konstantinápolyból azon utasítás érkezett, hogy a Duna jobb partját domináló egyéb pontokra is figyelmet kell fordítani. Erődített fogják Nikopoljet. Sistowot, Girsewot, Maotin és Tsakosát: Satunovot, hol Diebitsch Sabalkanski 1829-ben a Dunán átkelt, szintén bevonatott az erődítési hálózatba és számos műszaki tiszt már ott is járt.

Első sorban a dunai flottilla leszhivatva a támadást visszaverni és ezért ezt Tulcsa és Ruszcsuk közt már összpontosítják is.

Különben azt hiszik, hogy az oroszok háboru esetén Giurgevonál fogják az átkelést forcizni, hogy a vilajet főhelyét mindjárt hatalmukba ejtsék.

A török nemzetörség szervezése szaporán halad előre; a fegyvereket már osztogatják is neki és hozzáfogtak begyakorlásához. A ruszcsuki vilajetben a nemzetörség (icht ihad) 14 ezer 500 főre rug.

Muktár pasa a konstantinápolyi haditanács elnökévé vankinevezte, mindazonáltal átvesszi a Duna-sereg 5-ik hadtestének vezényletét, főhadiszállása Isakcsában lesz.

Összesen hét hadtestet szervez a török kormány Bolgárországban, ami — egy-egy hadtestet 25,000 embernek számítva — 175,000 főnyi sereget képez, be nem számítva a rendetlen katonaságot.

A czár és a becsületszó.

Az angol sajtó a czár becsületszaváról, melyet lord Loftusnak Konstantinápolyra vonatkozólag adott, ép oly hangon nyilatkozik, mint Vámbéry ur tette.

A „Times” nagyon zokon veszi ugyan Disraelitől, hogy nem akart a czárnak hinni, a mi nagy sértés a czár ellen, de „nem akar kiérni azon tény elől”, hogy Suvaloff gróf külön küldetésbe jött Londonba és a czár nevében tagadta, hogy Oroszország meg akarná bódítani. Khivát és hogy ime mégis annectálta azt.

A „Standard” még élesebben nyilatkozik és utal „a megcsalt becsületes bizalom szomorú eseteire, melyek az orosz-angol érintkezések minden fordulatánál ismétlődtek.” E lap azután Oroszország egész bűnajtörőmát előadja Turkesztánon kezdve egész Szerbiáig, mely utóbbinak terveit Sándor czár eleinte bizonyára szintén nem akarta támogatni.

Még nevezetesebbek a „Pall. Mall Gazette” és a „Manchester Guardian” cikkei, melyek nemcsak a multból, hanem a jelenből is merítik aggodalmait, a czár becsületszavával szemben. Azon tervet, hogy Oroszország Indiát akarja megbódítani, nevétségnek, lehetetlenségnek mondta a czár, pedig igen jól tudjuk, hogy az orosz kormány megdönteni igyekszik indiai uralmunkat; mondja a „Pall. Mall G.”

A „M. G.” pedig elmondja, hogy Oroszország a kabuli emirt uszitja Angolország ellen, szövetségelt Afgghanistannal, a Wolgán és kaspi tengeren 100,000 katona szállítására épített szállító hajókat, az orenburgi vasúton temérdek vaggont halmoz össze stb.

Az angol kormány mind ezt igen jól tudja és mióta lord Salisbury az indiai kormány élén áll, a legnagyobb buzgalommal működik India északi határainak biztosításán és újja szervezi az indiai sereget.

Táviratok.

Bécs, nov. 26. Salisbury marquis kíséretével 1/2 óra körül a déli vasúton Florenczba utazott, miután még délelőtt Andrássy gróf látogatását fogadta. Edhem pasa délelőtt Konstantinápolyba utazott.

Pétórvár, nov. 26. A birodalmi elnök 1875. évi jelentése majdnem 28 millió többlet-bevételt és a kiadásoknál majdnem 18 millió megtakarítást mutat ki az előirányzat-hoz képest, valamint 18 millió bevételi többletet 1874-hez képest.

London, nov. 26. Politikai körökben hangoztatják, hogy Oroszország, a konferencián az occupatió módozatait határozottan formulálni fogja és nem idegenkedik attól, hogy a francziák által 1860-ban Syria megszállására megállapított pontozatokat adoptálja.

Ragusa, nov. 26. Jonin orosz konzul táviratilag Pétervárra hívott és haladéktalanul el is utazott oda. Müssics felkelő vezér, osztrák területre lépett, hol elfogták és Slanoba internálták.

Bécs nov. 26. Lord Salisbury itt az occupatió kérdésén is szóba hozta s oly nyilatkozatokat tett, melyek az erősen hangsúlyozott béke-missió dacára is kevés reményt mutatnak a conferentia eredményére nézve. A conferentia az eddigi intézkedések szerint decz. 5-én kezdődik egy előtanácskozással.

Belgrád, nov. 26. Mindenfelől azt híresztelik, hogy a törökök nem respectálják a fegyverszünetet s kiutéseket tesznek. Kis-Zvornik állítólag török kézen van, s a demarkationalis vonal Kis-Zvornikon innen fog meghuzatni.

Ragusa, nov. 26. Nikita Pétervárról szigorú utasítást kapott, hogy a törökökkel semmi módon ne bocsátkozzék békealkudozásokba.

A törvényhatóságokból.

(Udvarhely-megye közigazgatási bizottságának gyűlése.)

Sz.-Udvarhely, 1876. nov. 23.

Udvarhelymegye közigazgatási bizottsága a mult héten tartotta meg második rendes havi gyűlését, melyen az 1876. évi VI. t.-cz. által a bizottsági tagokul kijelölt állami és megyei tisztviselőkn kívül a megye bizottsága által választott tagok is — egynek kivételével, ki azonban kimaradását kelloleg igazolta — teljes számban megjelentek.

Elnök Dániel Gábor főispán ur ő méltósága az ülést megnyitván, az egyes szakelőadók a törvény által előszabott jelentéseiket az általuk képviselt ügykezelési ágakról felolvassák.

Dr. Török Albert alispán jelentésében, mely a közigazgatás állapotát és a megyei közegészségügyet öleli fel, legkivált ama körülmény bir említésre méltó fontossággal, hogy a megye némely községében a ronszoló toroklob szörványosan fellépett, a közigazgatási bizottság az alispánnak azon kijelentését, miszerint az említett kör elfojtása tekintetben a szükséges intézkedéseket kello időben megtette, tudomásul veszi egyidejűleg azonban oda utasítja, hogy a járási orvosoknak haladéktalanul tegye kötelességükké, hogy a megyei statutumok által is előszabott körütaikat tegyék meg, az egészségügyi rendőri intézkedéseket a szükséghez képest szigoruan foganatosítsák s eljárásukról tegyenek szabályos jelentést. Az alispán előadásra következtében több másodhatósági ügy is elintézésre nyert.

Sándor Mózes megyei tanfelügyelő előterjesztéséből a következőket tartom főleg kiemelendőnek: beiterjesztett összesen 11 községi iskolánál a választás megítéséről szóló könyv, több községi iskola részint 1874—75, részint pedig 1875—76. tanévi fentartásáról szóló számadás, melyek a fennlő törvényes szabályok értelmében megbirálás végett a megyei számvevőnek kiadattak) és végül a biharcfalvi, magyar-hermányi és felső bologasszonyfalvi iskoláknak állami segély hozzájárulása mellett leendő felépítését tárgyzó hivatalos iratok. Az említett községeknak, az állami segélyt kérelmező folyamodványaik, a tanfelügyelő által ajánlathozozott segélyösszegeknek a községek segélyforrásaihoz arányosított tételekben való kirendelését pártoló ajánlat mellett a magyar királyi vallás- és közoktatási ministeriumhoz felterjesztetnek. A tanfelügyelő előterjesztéséből világosan észlelhető azon örvendetes lendület, melyet a népoktatási ügy ezen megye területén már is vett s részemről hiszem és meg vagyok győződve, hogy azon fontos állami érdek, mely a népoktatás tovább fejlesztéséhez fűződik, derék és ügybuzgó tanfelügyelőnk, a közigazgatási bizottság s az e téren mindig a jók java birt szereplő közszerelet és tiszteletben álló főispánnak erélyes közreműködése mellett ezután már még teljesebb kielégítést nyerend.

Szakács Károly kir. adófelügyelő, az adófizetési viszonyokról tartott előadásában felémíté, miszerint a mult october havában 28 ezer frtnyi állami adó folyt be, mely összeget az 1875. évi october havi bevétellel (9400 frt) összehasonlítva az eredmény, dacára a megélt közelebből sujtott elemi csapásoknak, feltűnően kedvezőnek bizonyul be. Felemlitendőnek tartom itt még azt is, miszerint azon függő adótételek, melyek az illető adózó polgároktól elszegényedés és más egyéb okonál fogva behajthatók nem voltak, a királyi adófelügyelő előterjesztésére és a fenforgó viszonyok beható megfigyelése mellett a közigazgatási bizottság által a nyilvántartásból töröltetni határozattak. A behajthatatlanokat bebizonyult államkincstári követeléseknek apadásba hozatala s azon törekvés, hogy az állami pénztár követelési számlájába csakis behajtható tételek vétessenek fel, az állami budgetet illetőleg, csakis előnyösnek képelem, mert ha a viszonyok érintett irányban tisztáztatnak a pénzügyi kormány nem jut azon helyzetbe, hogy oly összegek is becsuszhassanak a fedezeti összegek közé, melyek felhajthatlanok lévén, csakis a számviteli könyvek lapjain léteznek.

Raisz Ede királyi mérnök szakelőadásában legfontosabbnak tartom azon körülmény felemlítését, miszerint az Udvarhelymegyét egész hosszában átfutó hejjasfalvi-csik-gyimesi útvonal a kavics-halmok számbavétele, minőségük megbirálása és általában ezen közlekedési vonal viszonyainak megvizsgálása tekintetéből Denk Gyula állami építészeti felügyelő és Fehér Antal közg. biz. tag és országgyűlési képviselő által fentartatott.

Azon figyelemreméltó észrevételek, melyeket Tibád Antal zottsági tag az útvizsgálat alkalmából benyújtott jelentésében kifejezést ad a királyi mérnök előterjesztése szerint, részben már elévén ényesítve, a bizottság feliratában csakis aziránt keresi meg a közmunka- és közlekedési ministeriumot, hogy a szóban forgó állaj útvonalnak Oláh-falutól a „Tolvassó” telel fekvő szakaszát is kiépíttetni, illetőleg s ennek kiépítésére szükséges pénzösszeg kirelése iránt intézkedni méltóztassék.

Diémár Károly helyi alügyész a bírónök állapotáról jelenté tesz. Figyelembe vétel végett a bírónviziáló bizottsághoz áttétetni határozattak.

A bírónviziáló zottság a főispán ur ő méltósága által meghatároztott.

Az ülés délelőtt 1 órakor vette kezdetét s délutáni 6 órakor ejezettett be.

Ebédre a közigazgatási bizottság összes tagjai a főispán ur ő méltósága vendégszerető asztalához voltak hivatalak.

x. y.

Apró pukatüz.

Vajjon meg tudom-egesztelni szerkesztő barátomat, hogy oly régu szegre akasztottam pusztámat? Sok okaim vannak a hallgatásra. Ön tudja, hogy nemcsak a kisebb művészláng lesz láthatatlanná a fényes ántúli lámpa mellett; nemcsak az apró csillag-alusznak ki a nap tündöklésére: hanem a kebb hangok is nem hallhatók lesznek; ha a orkán zúg és tomból. Kiváncsilltam-e, hogy az olvasó az én apró tüzelésemre figyeljen akkor, a mikor az Abdul Kerim ágyui dörögtek lében. Aztán — az igazat megvallva — azoradasszvidékeken is a hová én kirándulásait tettem, mintha megkevesedtek volna a adak. Statusunkban mintha megszűnt volna aorszalkodás; kezdik talán belátni: hogy nem lesz abból semmi kár országrészünk kulturájára nézve, ha a kolozsvári egyetem mellett is lenne gy protestáns theologiai facultás felállítva. Isten mentől több gyűpontja van valamely országban a fővilágosodásnak: annál jobban lnak ott. Az enyedi vadászvidéken is, mintha ejtekebe vonult volna a henczegés. Azt medják ugyan, a kik ezt a betegséget jobban ismerik, hogy ez csak lapang, mint a skrofula, mely néha teljesen elenyészettnek látszik; azonban itt vagy ott aorganismus valamely részében smét kijűti magát. Meglátjuk, hol fog ez ismét kiérni. Nem egy olvasónk sarkal és sürget birunk már valamit arról a nagy zajt ütött, demost egészen elcsendesült gazdálkodási ügyről csak annyit tudunk felőle: hogy abban a chaosban, meg a törvény-szék „légyen” szava sem idja a világosságot, elválasztani a sötétségtől; hogy általában lehet-e abból csak egy gyűlönyi világosságot is kiszűrni, az meg a jövedéltitkai közé tartozik.

Hanem az Abdul Kim ágyui megszűntek; az y felett folytatott tetepatás is szépen lecsendesedett, minek folyán már most biztosan remélhetem, hogy az én aró tüzeléseim is hallhatók lesznek. Aztán ha meg is apadtak vadak dolgában az általam átgatott vadászvidékek (a széklei fővárosba kiűrt nagy barch és háboru a ref. egyházközég s egyik lelkipásztor a közt is egészen cőmült, a mióta az illető lelkipásztor ur pázstbotját a szegletbe téve, nem emelgeti többé zok ellen, a kik nem hajlandók számára kilencz jobás lakházat építeni), támadt egy új vadászidő, az „Ébredés”, mely többjában igen sok viát rejteget. Megérdemli, hogy ide néha egy kis kirándulást tegyünk.

A mult nyáron, minc híre jart: hogy a jelenév utolsó negyedében egy új lap fog az erdélyi részek fővárosában megjelenülni s annak Asbóth János ur lesz a szerkesztője, nem tartoztunk azok közé, kik azt előre perhorrescálták; sőt ellenkezőleg nreségnek tartottuk, hogy Asbóth ur, a kit szmos jeles és értelmes dolgozataiból oly kedzően ismert, a közönség, közénkbe jön erőttőlcsőszni Királyhágón innen politikai irodumunknak. Azt hittem részemről: hogy egészen új életet terem politikai gondolkodásunkba, hogy oktatónk lesz a magasabb politikában; gy kimutatván állapotainkban a hiányokat, mutat egyezersmind az orvosszerekre is, melyek azokat megkurálni lehetséges. Három havi működése után azonban azt kell tapasztalunk, hogy ő mint a magyarországi konzervatívok emisriusa, azért telepedt le közénk, hogy módítsa Erdélyt a konservativismus politikai ogmáinak. S minő dogmákat hirdetett e három hónap alatt? Szidalmazta a kormányt, pangérré állította és állítja a minisztereket. Elnkbe juttatja azt a történetet, mely Új-Seeladában történt, egy missionarius előtt. A tanisra egybegyűlt vademberek közül egyhez igázóltott a missionarius:

— Megértetted-e, így mi a keresztény vallás alapelve?

— Igen is megértet m tisztelendő atyám, sáeresd felebarátodat, min magadat.

— Jól feleltél atyafia; de hát miért

Feladás.

A magy. kir. kincstár a Királyhagyon túl fekvő szászsebesi, topánfalvi és görgényi erdők 1877-dik évtől kezdve, egészen bezárólag 1885-dik évig termelhető, évenként legalább 60,000 (hatvanezer) tömör, köbméterre menő fenyő-épléit, a hasznát az évi vágásokban előforduló kőrös, juhar- és szil használatával együtt, esetleg az utóbbi fánemek nélkül is, tömör az erdőben, továbbá a szászsebesi rakpartokon lévő mintegy 15,000 köbméter szálából, a szászsebesi gözfűrésznél lévő 22,000 köbméter szálából 3000 k. m. rönkökből és 300,000 darab különféle fűrész árból, a topánfalvi erdei rakpartokon lévő mintegy 15,000 köbméter szálából és az ottani gözfűrésznél lévő 900 köbméter nyers anyagokból és 20,000 darab különféle kész fűrész árból, a tordai gözfűrésznél lévő 17,000 köbméter szálából és összesen 100,000 darab különféle kész fűrész árból, végre: a görgényi radnótfáji rakparton lévő mintegy 14,000 köbméter lucz és jegenye fenyő szálából, az illető szerződés megkötése alkalmával, a kincstár szabad rendelkezésére állandó és saját céljaira nem szükségelendő készleteket kívánja eladni.

Az említett rakhelyi készletek, a tömör álló faterméssel együttesen, vagy pedig ez utóbbi nélkül külön is eladhatók.

A fatermésként tömör való megvétele esetében köteles leendő a vevő a szászsebesi öt keretű, a tordai két keretű és a topánfalvi egy keretű gözfűrészeket is összes tartozékaikkal tíz évi tartamra bérbe venni.

Az árverezési és szerződési feltételek f. é. december hó 10-től kezdve, a venni szándékozók a magy. kir. pénzügyminiszterium erdészeti osztályában és a magy. kir. jószágigazgatóságnál Kolozsvárt és a hivatalos órákban díjtalanul szolgáltatnak ki.

A zárt és 50 kros bélyeggel, s a megfelelő óvadék letételét igazoló pénztári nyugtával ellátott irásbeli ajánlatok, legkésőbb 1877. évi január 15-én déli 12 óráig, a magy. kir. pénzügyminiszterium segédhivatali igazgatóságánál Budapesten (a várbán) benyújthatók.

Budapest, 1876. november hó 24-én.

A magy. kir. pénzügyminiszterium.

2075. — 1876.

(496)

(2—3)

szb. sz.

Italmérési jog hirdetés.

Szilágymegye díósdi járás szolgabírája által közhírré tétetik, miszerint a közbirtokosság és község tulajdonát képező italmérési jog Meszes-Szent-György és Bogya községeket illetőleg, 1877. évi május 6-tól kezdődő 3 évi időtartamra, hivatalos közbejvetel mellett haszonbérbe, árverés útján ki fog adni. Meszes-Szent-Györgyön 1876. évi december 18-án, Bogyan 19-én, mindenütt a községi bíró házában és reggel 9 órakor kezdve; a feltételek birtokossági elnök Lázár Ferencz úrnál Ördögkúton, s az árverésor helyszínén betekintheők.

Sz. 2242. — 1876.

(493)

(3—3)

Hirdetmény!

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium f. év november hó 1-ről kelt 45006 számú meghagyása folytán, alólírott m. kir. dohánygyári igazgatóság által az 1877-dik évre szükségelendő,

960 köbméter, 1 méter hosszú száraz hasábu kemény tűzifa szállítása iránt, ezenel versenytárgyalás nyitattik, melyhez az írásbeli 50 kros bélyeggel és 10% biztosíték letételéről szóló pénztári nyugtával ellátott és lepecsételt ajánlatok a kolozsvári m. kir. dohánygyári Igazgatóságnál, legkésőbb 1876-dik évi december 11-én délelőtt 11 óráig benyújthatók.

A szállítási és ajánlati feltételek a gyári irodában, a rendes hivatali órák alatt, minden nap megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1876. évi november 22-én.

A m. kir. dohánygyári igazgatóságtól.

Csak néhány napig látható!

Első egyiptomi „Balha műkiállítás.”

a legfrásztóbb emberi türelem, s legmagasabb ügyesség gyümölcse.

250 idomított élő balhák, melyek úgy 60 aranykocsiba fogva, mint a szabadban idomítva, vezényszóra engedelmessékednek; úgy-szinte mint kőteltáncosok, vívók, szélmalma kormányzók, lovag-játékosok stb. stb.

Alólírottak volt szerencséje, műmutatványait, ő Felsegeik előtt 1874-ben Budán és 1875-ben Gödöllőn bemutatni s reméli, hogy a helybeli műértő n. érd. közönség becses látogatásaival megszerencselteti.

Látható f. hó 26-dikától kezdve naponta reggel 10 órától, este 8 óráig, a BIASINI szállodában.

Bementidj: Elsőhely 30 kr. Másodikhely 20 kr. Gyermeknek felét fizetik.

MOTTY S. KÁROLY,

igazgató.

STEIN JÁNOS

KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN KOLOZSVÁRT KAPHATÓ:

Deák.**A képviseleti kormány megalapítása.**

Irta NEDECZKY ISTVÁN. Ára 3 ft 50 kr.

Versuch einer Theorie des Romans und der Erzählkunst.

Von Heinrich Keiter. Ára 1 ft 20 kr.

Mémoires,

par Philaréte Chasles. Tome I. Ára 2 ft 10 kr.

Magyar tudom. akadémiai almanach.
csillagászati és közönséges naptárral 1877-re.

Ára 1 ft.

Közegészségügyi rendeletek.

Ára 20 kr.

Dante Allighieri's Göttliche Komödie.

Übersetzt und erläutert von Karl Bartsch. A 3 kötet ára 6 ft.

Voyages chasses et guerres,

par le Marquis de Compiègne. Ára 2 ft 10 kr.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Könyvtár - Győr - Csáka - Buda - Székely - BCU Cluj-Napoca.

Országos és pestvárosi rendőügyi szabályrendeletek.

Gyűjtötte s. közrendészeti vezérőrnallal ellátta Kedvessy György.

Új olcsó kiadás. Ára 1 ft 50 kr.

Abhandlungen zur Kunstgeschichte als angewandter Aesthetik.

Von Dr. Hermann Ulrich. Ára 3 ft 60 kr.

Mon oncle Barbassou,

par Mario Uchard. Ára 2 ft 10 kr.

In meiner Jugend.

Roman, von Amelie B. Edwards. A 4 kötet ára 7 ft 20 kr.

Compendium der vergleichenden Grammatik der indogermanischen Sprachen.

Kurzer Abriss einer Laut- und Formenlehre der indogermanischen Ursprache, des Altindischen, Alteranischen, Altgriechischen, Altitalischen, Altkeltischen, Altslavischen, Litauischen und Altdeutschen von AUGUST SCHLEICHER. IV. Aufl. Ára 10 ft 50 kr.

UN HEUREUX.

— Journal de Paul Lepetit. —

Par Adolphe Schaeffer. Ára 2 ft 10 kr.

Ein Goldkönig.

Roman, von August Schrader. A 4 kötet ára 7 ft 20 kr.

Manuel pratique des maladies de l'enfance,

par A. d'Espine et C. Picot. Ára 3 ft 60 kr.

Das junge Europa.

Roman, von Heinrich Laube. A 2 kötet ára 4 ft.

Joh. Gabr. Seidl's gesammelte Schriften.

Mit einer Einleitung von Julius von der Traun. Herausgegeben von Hans Max, I. Band. Ára 2 ft.

KALENDER für alle Stände 1877.

Herausgegeben von Karl von Littrow. Füzve 60 kr. Köve 80 kr.

Streit und Sieg.

Novellen von P. K. Rosegger. A két kötet ára 2 ft 40 kr.

Geschichte der Florentinischen Republik,

von Gino Capponi. A 2 kötet ára 10 ft 80 kr.

The adventures of Tom Sawyer.

by Mark Twain. Ára 96 kr.

Spaziergänge eines Wiener Poeten.

Von Anastasius Grün. Diskötetben 1 ft 80 kr.

Goethe's Faust,

als Mysterium in zwei Tagewerken für die Bühne eingerichtet, von Otto Devrient. Ára 1 ft 20 kr.

Handbuch der vergleichenden Anatomie.

Leitfaden bei zoologischen und zoologischen Vorlesungen von Ed. Osk. Schmidt. VII. Aufl. Ára 3 ft 60 kr.

Der Deutschen Sprichwörter und Spruchreden.

Mit Illustrationen von Ludwig Richter u. A. Ára 60 kr.

Rig's Sprüche (Rigs Mal) und das Hyn-la-Lied (Hyndlu-Lied)

Zwei social-ethische Gedichte des Saemunds-Edda.

Kritisch hergestellt, übersetzt und erklärt von Dr. Friedr. Wilh. Bergmann. Ára 2 ft 40 kr.

Karl Ruckstuhl.

Ein Beitrag zur Goethe-Litteratur von Ludwig Hirzel. Ára 60 kr.

Physik für Elementarschulen. Mit Abbildungen.

Von Balfour Stewart. Ára 48 kr.

Chemie für Elementarschulen. Mit Abbildungen

Von H. E. Roscoe. Ára 48 kr.

Beiträge zur Descendenz-Theorie.

Von Dr. Georg Seidlitz. Ára 1 ft 56 kr.

Über die Zugstrassen der Vögel.

Von J. A. Palmén. Ára 3 ft 60 kr.

Über die letzten Ursachen der Transmutationen.

Von Dr. August Weismann. Mit 5 Farbendrucktafeln. Ára 6 ft.

Die Thierzuchtlehre,

auf wissenschaftlicher und praktischer Grundlage.

Von Dr. Quido Kraft. Ára 3 ft.

Schweizer-Novellen.

Von Alfred Hartmann. Ára 3 ft.

Körperbau und Leben der landwirthschaftlichen Haussäugethiere.

Von Dr. H. C. B. Bendz. Ára 3 ft.

EINE GEOLOGISCHE REISE

in den westlichen Balkan und in die benachbarten Gebiete. Topographische Schilderungen von Dr. FRANZ TOULA. Ára 1 ft 20 kr.

Grundriss der Sprachwissenschaft

von Dr. FRIEDRICH MÜLLER. I. Band: Einleitung in die Sprachwissenschaft. — Die Sprachen der wollhaarigen Rassen. Ára 4 ft 80 kr.

LE PARC AUX CERFS

par ALBERT BLANQUET. Ára 2 ft 28 kr.

L'héritage d'Olga.

Par PAUL SAUNIÈRE. Ára 1 ft 95 kr.

LES FILLES DE JEPHTÉ.

Salomé, Marthe et Marie.

Par AMÉDÉE ACHARD. Ára 80 kr.

A legszükségesebb tudivalók

a fogak és a száj apolásáról. Irta B. MÁTÉ DOMOKOS. Ára 30 kr.

Neue Stadtgeschichten.

Von MAX RING. A 3 kötet ára 1 ft 85 kr.

Mes Confidences. Fior Aliza

par A. de LAMARTINE. Nouvelle édition. Ára 2 ft 28 kr.

DER ERDIAU

in seiner Anwendung auf Eisenbahnen und Stussen. Von WILHELM HEYNE. Ára 6 ft.

La vraie Marie-Antonette.

D'après la Correspondance secrète par GEORGES AVENEL. Ára 65 kr.

Claude Bernard's

Vorlesungen über die thierische Wärme, die Wirkungen der Wärme, das Fieber. Uebersetzt von Dr. ADOLF SCHÜTTER. Ára 5 ft 20 kr.

A percemonti várkastély,

SAND GEORGES legutolsó egénye.

Ára 1 ft 50 kr.

TILINÓ

NEMZETI DALOK

A magyar-nép számára, szerkesztett egy népbarát, gyönyörű színnyomatú borítékon. 30 kr.

Harcztéri szolgálat

gyalog- és lovassági altisztek és aliszt-képző iskolák

számára, a szolgálati szabályzat alapján.

Szerkeszté SZABÓ LAJOS, honvéd őrmester. 5 rajztáblával.

Ára 50 kr.

Táviridai gép- és kapcsolástan.

A posta- és táviridai intézetnél alkalmazottak használatára.

50 kömetszeti ábrával.

Irta SZÉKELY ISTVÁN magy. kir. táviridatiszt. Ára füzve 1 ft 60 kr.

Az új cseléd-törvény.

(Élethe lépett 1876. május 1-én.)

TÖRVÉNYCZIKK

A CSELÉD ÉS GAZDA KÖZÖTTI

viszony szabályozásáról,

a gazdasági munkásokról és a napszamosokról.

Ára füzve 20 kr. postán küldve 22 kr.

„VICTORIA“ biztosító társaság

Kolozsvárt

(alapított 1865-ben.)

Forgalmi kimutatása

(1875 dec. 31.)

Összes bevételek kezdettől (1865)—1874 év végéig. é. 19,606,023 ft. 99.

Bevétel 1875. évben 2,602,042 „ 73.

Összesen: 22,208,066 ft. 72.

Kifizetett károk kezdettől (1865)—1874 év végéig. é. 6,680,636 ft. 27.

Kifizetett károk 1875-ik évben o. é. 793,469 ft. 47.

Összesen: 7,474,125 ft. 74.

Kiszottt nyereség kezdettől 1875-dik év végéig. é. 439,738 ft. 69.

Évi díj bevétel 1,000,000 „ —

Biztosításokat fogad el:

- tűzkárok ellen, (ha villám-csapá által okozottak is) épületekre, gyárakra, készletekre, ingókra s.
- jégkárok ellen, teljes kártérítéssel;
- az ember életére, minden módokon, és közvetít
- a túlélési csoport biztosításokat.

A folyamatban lévő széná és gabonakészletbiztosítási igényre különösen is felhívjuk a közönség figyelmét. Bizosítatnak ugyanis tűz ellen mindenféle gabonaművek, asztalok, vagy csűrökben, úgy takarmányok is szabad ég- vagy feél alatt.

Nagyobb összegű biztosításoknál, úgy azoknál, kik jégben is biztosítottak és kárnak nem volt, vagy olyanoknál, kik épületeiket is együttesen adják fel — különös kedvezmények nyújtatnak.

Tekintettel továbbá azon körülményre, hogy a cséplőgépek használata naponként átalánosabb lett, minek folytán az eleséplés az eddigénél gyorsabban történik, a „VICTORIA“ azon kedvezményt léptette életbe, hogy azon felektől, kik gabonáikat géppel sépeltetik, egy havi tartamra is fogad el aránylagos díj mellett biztosítást.

Eleséplés után a biztosítás — ha a rakodási hely és idő bejelentetik; a szemre is kiterjed.

Az ügynékségek utasítva vannak, a közönségnek minden felvilágosításokkal, nyomtatványokkal szolgálni, a biztosításokat felvenni és esetleges kívánságokat ide bejelenteni.

Központi iroda: Kolozsvárt, főter 26 szm.

Vezér-ügynökségek: Bécs, Budapest, Céz, Prága, Szeben.

Fő-ügynökségek: Arad, Brassó, Debrecen, Eszék, Győr.

Kassa, Maros-Vásárhely, Nagy-Becskerek, Nagy-Enyed, Pozsony, Szeged, Temesvár és Triest.

Vidéki ügynökségek: a birodalom minden jelentékenyebb helységében. (473) (56—*)

A „VICTORIA“ biztosító társaság 10 éves működése alatt, kötelezettségének mindig híven és pontosan, megfelelő, bizalommal hívja fel a közönséget, biztosításait jövőre is első sorban ezen tisztán hazai és minden idegen elemétől ment intézet által eszközözni.

„VICTORIA“ biztosító társaság.